

d) Nástroje k hodnocení projektů

Podstatou projektu je společná aktivita žáků, na jejímž konci vzniká nějaký produkt. Příkladem třídních projektů mohou být kalendáře, společně psané knihy, časopis nebo společné výtvarné dílo. Projektové aktivity jsou stále běžnější součástí výuky, na mnoha školách bohužel stále není jejich smysl dobře pochopen. Školy dostávají doporučení zařadit tuto formu výuky do svého programu, nejsou s ní však vždy dobře seznámeny, často postupují intuitivně a pořádají – ať už v dobré víře, nebo čistě ze snahy vyhovět – školní nebo třídní akce, které jsou sice pro žáky atraktivní, ale nemají s principy projektového vyučování mnoho společného.

Hodnocení projektu je možné opět pomocí sady kritérií, na nichž je nejlepší dohodnout se předem s žáky. Příkladem může být vytvoření sbírky vzpomínek místních obyvatel na historické události v lokalitě. Žáci dostanou za úkol v malých skupinkách vyhledat pamětníky žijící v okolí, vyptat se jich na jejich vzpomínky ze života a vyprávění doplnit souvisejícími informacemi, které si dohledají v dalších zdrojích. Z vyprávění pak společně sestaví knihu příběhů pamětníků, kde jednotlivá vyprávění seřadí podle vlastního hlediska. Kritéria pro hodnocení projektu mohou sledovat například:

1. Obsažnost sepsaných vyprávění – množství shromážděných informací, vztah k dané lokalitě, vztah k významným historickým událostem.
2. Práci s dalšími informačními zdroji – knihy, časopisy, internet.
3. Úroveň zpracování do celku – grafickou, stylistickou.
4. Spolupráci žáků – rozdělení rolí ve skupinách, účast všech členů.
5. Prezentaci produktu – spolupráce, věcnost, úplnost, strukturovanost projevu, terminologie, plynulost, kultura projevu.

Pro komunikaci s žáky o kritériích je opět vhodné jednotlivá kritéria rozepsat a konkretizovat tak, aby žáci přesně věděli, co se od nich očekává a za co budou hodnoceni, a mohli tomuto cíli podřídit své úsilí. Tato konkretizace je možná také stanovením indikátorů. Např. pokud u položky prezentace produktu stanovíme jako kritérium „věcnost“, bude žák jen těžko chápat, jaká má prezentace v tomto ohledu vlastně být. Mnohem lépe pochopí, co se od něj očekává, pokud se seznámí s indikátory tohoto kritéria, jimiž mohou být např. 1 – prezentující žák se drží tématu, 2 – odbočuje od tématu, ale sám se k němu vrací, 3 – odbočuje od tématu, vrací se až po upozornění spolužáků nebo učitele.

e) Nástroje pro hodnocení písemného a ústního projevu

Aby žáci s vypracováním písemné práce uspěli, musejí chápat, co se od nich očekává. Potřebují znát, co má dobrý text obsahovat předtím, než ho začnou psát. Zahájení hodnotícími kritérii objasňuje očekávání jak pro učitele, tak pro žáka.

Písemná práce žáka je často „nedodělanou prací“ a zabere velmi mnoho času a úsilí učitele a žáka, aby bylo dosaženo pozitivních výsledků. Příkladem je psaní esejů, které vyžaduje řadu dovedností. Z toho důvodu mohou být eseje známkovány podle různých kritérií, jež zahrnují požadavek na:

- formu (struktura a tok myšlenek),
- styl (odpovídající techniky psaní, gramatika a vyjadřování),
- obsah (originalita myšlenek a příkladů).

Vytvoření všeobecných hodnotících stupňů pro každou z těchto kategorií poskytuje výchozí bod jak učitelům, tak žákům, kteří rozumějí tomu, co se od nich očekává.